

CEUTA UTÁN ÚJ MIGRÁCIÓS VÉSZMECHANIZMUST ÉPÍT BRÜSSZEL

Az Európai Unió migrációs politikája új szakaszba léphet: Ursula von der Leyen olyan vészhelyzeti mechanizmust jelentett be, amely tömeges vagy mesterségesen előidézett migrációs nyomás esetén gyorsabb és rugalmasabb fellépést tenne lehetővé.

Az Ursula von der Leyen által Strasbourgban [bejelentett](#) uniós migrációs vészhelyzeti mechanizmus (European Emergency Response Framework) tervezete szerint a tagországok a jövőben az eddigieknél rugalmasabban alkalmazhatnák az uniós szabályokat, ha váratlan és tömeges migrációs helyzet áll elő a határaikon. Külön kitért azokra a helyzetekre, amikor a migrációt külső szereplők tudatosan idézik elő és politikai nyomásgyakorlás eszközeként használják.

A javaslat a további migrációs szigorítások helyett egy új vészhelyzeti üzemmód alapjait fektetné le. Von der Leyen szerint a mechanizmust csak szigorúan meghatározott kritériumok teljesülése esetén lehetne aktiválni. Ilyenkor a tagállamok korlátozott időre és jogilag körülhatárolt keretek között kapnának felhatalmazást a probléma rugalmas kezelésére.

Az Európai Bizottság elnöke a Frontex további megerősítéséről is beszélt. Ennek értelmében az uniós határ- és partvédelmi ügynökség a jövőben nagyobb szerepet kapna a sikertelen menedékkérők és más, tartózkodásra nem jogosult személyek visszaküldésének felgyorsításában, illetve a harmadik országokkal folytatott együttműködésben. Ez jól illeszkedik az elmúlt évek tendenciájába, és a migrációs paktum [szellemiségéhez](#) is, amelynek értelmében az európai migrációs politika súlypontja fokozatosan a külső határok ellenőrzése, a visszatérések hatékonyabbá tétele és a származási,

illetve tranzitországokkal kötött megállapodások felé tolódik.

Von der Leyen ugyanakkor világossá tette, hogy a határvédelem megerősítését a Bizottság nem az alapvető jogok feladásaként értelmezi.

A bejelentések mögött jól látható a nyári [ceutai válság](#) tapasztalata. Július végén több tízezer ember jutott Marokkóból a spanyol fennhatóság alatt álló észak-afrikai enkláv területére. Az eset komoly politikai vitát váltott ki arról, hogy spontán tömegmozgásról vagy részben tudatosan előidézett migrációs nyomásról volt-e szó. A Bizottság akkor több mint 114 millió euró sürgősségi támogatást biztosított Spanyolországnak, miközben a Frontex, az Europol és az EU Menekültügyi Ügynöksége is bekapcsolódott a határellenőrzésbe, az érkezők átvilágításába és a visszaküldések előkészítésébe.

Von der Leyen beszéde azt mutatja, hogy a Bizottság a 2024-ben elfogadott Migrációs és Menekültügyi Paktum mellé készül olyan rendkívüli mechanizmust építeni, amely egy Ceutához hasonló helyzetben gyorsabb és rugalmasabb fellépést tesz lehetővé. A hangsúly egyre kevésbé pusztán a menedékkérelmek kezelésén, és egyre inkább a külső határok védelmén, a visszaküldéseken, a harmadik országokkal kötött megállapodásokon és a migráció biztonságpolitikai dimenzióján van.